

Warszawa, 28 czerwca 2018 r.

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DRP.VIII.40320.1.4.2018.ES

Pan Wiesława Taranowska
Wiceprzewodnicząca OPZZ

Szanowna Pani Przewodnicząca

W nawiązaniu opinii przesłanej w dniu 8 maja 2018r. (pismo znak OPZZ/WT/BG/270/2018), dotyczącej projektu *rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców*, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Podzielam troskę Związku o ochronę miejsc pracy dla polskich obywateli, w szczególności w perspektywie długofalowej. Obecnie jednak sytuacja na rynku pracy jest bardzo dobra, o czym świadczy wysoka liczba pracujących, rekordowo niskie bezrobocie (6,1% w końcu maja br.) oraz rosnące wynagrodzenia. To wynik przede wszystkim dobrej koniunktury gospodarczej, rozważnej polityki rządu, ale również zintensyfikowanych działań urzędów pracy, które stale aktywizują bezrobotnych i przywracają ich na rynek pracy. W rejestrach urzędów pracy pozostają coraz trudniejsi klienci. Grupy bezrobotnych, w których występuje nadpodaż i trudności z uzyskaniem zatrudnienia, to przede wszystkim osoby starsze lub niezdolne do pracy w wyuczonym zawodzie ze względu np. na stan zdrowia.

Wobec dobrej koniunktury i bardzo niskiego bezrobocia wyważone ułatwienia w procedurze wydawania zezwoleń pozwolą lepiej harmonizować popyt i podaż pracy, zapobiegając zahamowaniu rozwoju produkcji i usług. Z prowadzonego przez Ministerstwo „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” wynika, że w II półroczu 2017 r. zidentyfikowano 52 grupy elementarne zawodów deficytowych (osób bezrobotnych jest mniej niż oferowanych im miejsc pracy). W badaniu „Barometr zawodów”, który stanowi krótkookresową (jednoroczną) prognozę zapotrzebowania na zawody, w 2018 r. prognozuje się 27 grup zawodów w deficycie (16% spośród przyjętych do badania). Z badania „Niedobór talentów” 2016/2017, przeprowadzonego przez Manpower Group, wynika, że aż 45% pracodawców ma problem ze znalezieniem pracowników. Najnowszy raport Work Service „Barometr Rynku Pracy IX” informuje, że obecnie już ponad połowa pracodawców (50,5%) wskazuje problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Jest to wynik o 17,6 punktów procentowych wyższy niż przed rokiem. Deficyty rąk do pracy dotyczą zarówno pracowników angażowanych do prac prostych, robotników wykwalifikowanych, jak i specjalistów, w tym z wykształceniem wyższym.

Sposobem na zwiększenie zasobów pracy, obok aktywizacji osób dotychczas bezrobotnych i zachęcania do powrotu na rynek pracy osób biernych zawodowo, może być zatrudnienie cudzoziemców, reglamentowane przez Państwo.

Co do zasady obowiązujące przepisy dotyczące wydawania cudzoziemcom zezwoleń na pracę zapewniają pierwszeństwo w dostępie do pracy obywatelom polskim. Wykaz zawodów określony rozporządzeniem, ogranicza stosowanie tej zasady tylko tam, gdzie z powodu braku chętnych do pracy Polaków istnieje poważne ryzyko wyhamowania działalności ważnej dla gospodarki i rozwoju społecznego.

Istotne jest też, że dzięki przyjętej formule, tj. pozostawieniu konieczności uzyskania zezwoleń na pracę, przy zwolnieniu jedynie z tzw. testu rynku pracy w określonych grupach zawodów/ zawodach, wojewoda nadal będzie badał porównywalność wynagrodzenia oferowanego cudzoziemcowi z wynagrodzeniem na podobnym stanowisku lub za pracę podobnego rodzaju.

W toku uzgodnień i konsultacji projektu rozporządzenia do dnia 26 czerwca 2018 r. wpłynęły propozycje rozszerzenia wykazu zawodów dodatkowo o 376 zawodów, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca może być wydane bez tzw. testu rynku pracy. Mając na względzie ochronę miejsc pracy dokonano selekcji zgłoszonych propozycji i rozszerzenia wykazu tylko o 12 grup zawodów (86 zawodów) i 6 pojedynczych zawodów, łącznie 92 zawody.

W uzasadnieniu do projektu rozporządzenia podane są kryteria (warunki do spełnienia i preferencje), na podstawie których ustalany jest wykaz zawodów w Załączniku do rozporządzenia. W celu poprawy transparentności doprecyzowane zostało kryterium „zawody potrzebne w branżach strategicznych lub potrzebnych społecznie”. Przyjęto, że są to zawody medyczne i związane z opieką, związane z branżą IT, transportową i budowlaną. Uwzględnione zostały zawody deficytowe wg badań „Barometr zawodów” i „Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych”. Ponadto preferowane są zawody wymagające kwalifikacji zawodowych.

Ostatecznie, w wyniku analizy zgłoszonych propozycji, w wykazie zawodów, w których można będzie wydać cudzoziemcowi zezwolenie na pracę bez konieczności przeprowadzenia tzw. testu rynku pracy, umieszczono 32 grupy elementarne zawodów i 6 pojedynczych zawodów, tj. łącznie 289 zawodów.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że skutki wprowadzanych przepisów będą monitorowane, a po dwóch latach stosowania nowego rozwiązania dokonana będzie ocena ew. potrzeby modyfikacji wykazu w oparciu o bieżącą sytuację na rynku pracy i prognozy rozwoju gospodarki. W szczególności będą brane pod uwagę wyniki badania zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz stopa bezrobocia wśród osób wykonujących zawody objęte ułatwieniami.

Z poważaniem

 MINISTER

Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU